

Obsah

Úvod zčásti osobní — 13

1. **Privátní žena** — 17

Postava příběhu: Eliška Rejčka — 21

Dětství a mládí — 24

Narodit se jako dívka... — 24

Dívčí pueritia aneb Stav panenský — 26

Vzdělání dívek — 28

Dívčí vzdělání doby předmoderní — 28

Reforma „emancipované“ vladařky — 30

Soukromé ústavy — 32

Vyšší dívčí — 34

Hasnerova reforma — 35

2. **Manželství a mateřství** — 37

Postava příběhu: Marie Magdalena Trčková z Lípy,
„rozšafná hospodyně“ — 41

Manželství — 44

Uzavření sňatku: legislativa — 44

Manželství z rozumu, manželství z lásky — 46

Strategie volby partnera — 47

Sociální bariéry — 51

Rozvod a rozluka — 53

Mateřství — 54

Příchod na svět — 54

Mateřství v reálném socialismu — 56

3. **Sexualita a plánované rodičovství — 63**

Postava příběhu: Marie Manrique de Lara,
ovdovělá z Pernštejna, provdaná von Mansfeld — 67

Sexualita a manželský život — 69

Sex ve středověku — 70

Bujará renesance a baroko — 71

Dlouhé 19. století: od ruměnce k jeho zániku — 73

První republika: sexualita předmětem zkoumání — 76

Sex budovatele „lepší zítřků“ — 78

4. **Stáří a vdovství — 81**

Postava příběhu: Terezie Riegrová,
mlynářka, vdova, babička — 85

Stáří — 87

Staré ženy — 89

Babičky — 93

Vdovy — 95

Předmoderní vdova — 95

Cesta k „moderní“ vdově — 97

5. **Cesta na trh práce — 101**

Postava příběhu: Rosalie Řenčová, rozená Hallerová,
ovdovělá Skalická, porodní bába z Kožlan — 105

Práce pro soukromou ženu — 108

Středověk a raný novověk — 108

Profese bez kvalifikace — 112

Služka — 112

Kojná a chůva — 115

Dělnice — 116

První kvalifikace: porodní bába — 119

Konec „soukromé ženy“? — 121

6. Od maturity k univerzitě — 123

Postava příběhu:

MUDr. Mirka Klímová-Fügnerová — 127

Učitelky — 130

Minerva — 134

Univerzita — 136

Lékařky — 138

Ženy ve vědě — 142

Vědkyně v privátním prostoru — 145

7. „Traumata“ ženství — 149

Postava příběhu: Vzpurná Lajnerová — 153

Legislativní kontext (ženských) provinění — 155

Vybočení v privátním prostoru — 159

Cizoložství — 159

Vyhnání plodu a interrupce — 161

Infanticidium — 165

Přestupky a zločiny žen ve veřejném prostoru — 168

Rebelky — 168

Radikalizace žen za první světové války — 170

Násilí proti ženám — 173

Domácí násilí — 173

Znásilnění ve veřejném prostoru — 175

Ženy a válka — 179

Sexualizované násilí jako součást válečných konfliktů — 180

Ženy bojující a ošetřující — 183

Závěr — 192

Výběrový seznam literatury — 195

Původ vyobrazení — 201